

מחלקת רמת הכובש, 1943

אנשי המחלקה התגייסו לפלמ"ח והצטרפו לפלוגה ד' בפיקודו של בנימין גולדשטיין [צור]. מפקד המחלקה ברמת הכובש של פלוגה ד' היה שמואל רוזנפלד. המחלקה התארגנה בתקופה מוכרת כ"עבודה ואימונים". תקופה זו נמשכה עבור אנשי המחלקה עד ראשית נובמבר 1943. עת הסתיים אימון הפרט. ב-12 בנובמבר 1943 נערך בקיבוץ גבעת חיים מסדר השבעת המחלקה לאור מדורות. מפקדי הכיתות חגרו תתי-מקלע ומפקד הפלמ"ח יצחק שדה, עבר בין השורות ו"הטיל" על החברים רובים. סגן מפקד המחלקה אורי אריאב ומפקד אחת הכיתות אלקנה גלי נעצרו למחרת היום בצומת כפר-סבא. השוטרים הבריטיים גילו על גג האוטובוס את תתי-המקלע. זה הוביל בסופו של יום לחיפוש הגדול ברמת הכובש. אנשי המחלקה נעצרו למשך 12 יום ולאחר שחרורם, הועברה המחלקה באופן מהיר לעמק יזרעאל יחד עם כול הפלוגה. אנשי המחלקה עברו לקיבוץ מעוז חיים. מפקד המחלקה היה כעת אהרון שטולצברג. מפקד הפלוגה היה יוסוף גדרון. המחלקה התפרקה למעשה בתחילת שנת 1945.

במלחמת העצמאות חברי המחלקה התפצלו ליחידות שונות. אנשי הצופים היו חלק מהקבוצה אשר עלתה לקיבוץ בארי בנחביר ונטלה חלק בקרבות בנגב. שישה מחברי המחלקה עברו לפלי"ם ונטלו חלק במאבק על ההעפלה, הקמת חיל-הים ואף לחמו בגזרות השונות בתקופת הקרבות.

פרטים נוספים

מספר חברים: 36 חניכים.

מוצא החברים: אוסף של חברים משלושת הערים הגדולות: ירושלים, תל-אביב וחיפה. וכמה בודדים מכול קצוות הארץ.

שייכות תנועתית: חברי הקבוצה הגדולה היו חניכי תנועת הצופים משלוש הערים. אליהם נוספו 7 בוגרי גימנסיה "בלפור" בתל-אביב והיתר היו בודדים.

משק הכשרה: רמת-הכובש, מעוז חיים..

תאריך גיוס לפלמ"ח: יוני-יולי 1943.

תאריך שחרור: ראשית שנת 1945.

יחידה צבאית (פלוגה, גדוד): פלוגה ד'. לאחר מכן כול אחד עבר למקום אחר, רבים הצטרפו לגרעין אשר הקים את קיבוץ בארי. חלק עברו לפלי"ם.

מסגרת גיוס: קבוצות ובודדים.

במהלך הפרק הצבאי שהו ב: רמת הכובש (יוני-דצמבר 1943), מעוז חיים (דצמבר 1943 עד ראשית שנת 1945).

התחברות אל קבוצה/קבוצות במהלך השירות ובסימו: קבוצה גדולה של 18 בנים ומספר בנות היו חניכי תנועת הצופים בשלוש הערים הגדולות. קבוצה נוספת הגיעה מתל-אביב, בוגרי גימנסיה "בלפור". השאר הצטרפו כבודדים.

הנופלים מקרב חברי המחלקה:

אדל גיל – נפטר ממחלת הטיפוס בעת שירותו, 25 בפברואר 1944.

אורלינסקי עמיחי – בקרבות על הדרך לירושלים, קרב הקסטל, 25 בינואר 1948.

הכטר יאיר – קרב ניצנה במבצע "חורב", 26 בדצמבר 1948.

סמוטריץ יצחק – קרבות לטרון, 30 במאי 1948.

ידידיה אהרון – ההתקפה על משטרת שרונה, 22 בפברואר 1946.
 שטולצברג אהרון – הקרבות בנגב, סמוך לקיבוץ רביבים – 16 בדצמבר 1948.
 שפרינצק אהרון-דוד – איש מחלקת הטיס, נפל סמוך לחופי תל-אביב, 4 ביוני 1948.

רשימת לוחמי המחלקה:

מפקדי פלוגה ד: בנימין גולדשטיין-צור, זלמן מרט, יוסוף גדרון.

מפקדי המחלקה: שמואל [סמ"מ] רוזנפלד, אהרון שטולצברג.

מפקדי הכיתות: אורי אריאב [סמ"מ], ברוט ישעיהו, בר-עתיד [ביל] וילנצ'וק, אלקנה גלי [גלובטר], בנימין [בני] קפלן, חיים שחל [ליבל], אהרון ידידיה, עוזי קוצר [קוצ'ינסקי], אהרון-דוד שפרינצק.

חברי המחלקה:

אגיון הבל [אלפרד]

אדל גיל

אהלי [ריקהויז] שמואל

אורלינסקי עמיחי

אורלנד שאול

אריאב אורי

ארן אליהו [יאולי]

ארנון [רביקוביץ] אורי

בוכמן גדעון

ביתן [פלקסמן] זיוה

בן-צור [בורשטיין] יהודה [פרא]

בר-אילן דב

ברוט ישעיהו

ברקאי חיה

בר-עתיד [ביל] וילנצ'וק

גביש [קריסטל] שלמה

גורדון שפרה

גלי [גלובטר] אלקנה

גרוך איטה

דביר שבתאי
 דבשי דוד
 הברון [נשרי] רנה
 הכטר יאיר
 הררי מיכאל [מייק]
 טל [קליין] אליעזר
 יזרעאלי אשר [אוסיה]
 ילין יונה
 כהן צדוק [ציידי]
 כהני ישעיהו [שייקה]
 כסיף [כשיוף] אבשלום [אפסי]
 לב [לויצקי] שלמה
 לזיתן ניסן
 מל יוסף
 נבו יהושע
 נחשון [קופרשטוק] אהרון [אולק]
 סימן-טוב יהושע [שמי]
 סמוטריץ יצחק
 ענב [טרייביש] עזריאל
 עקוב [יעקובוביץ] יאיר [ינקוץ]
 פיש בן-עמי
 פעיל [פילבסקי] מאיר
 קדר [שורץ] מרדכי [מוטקה]
 קיירה מנחם
 קפלן בנימין [בני]
 רביב [ריבא] בנימין
 רוזנפלד שמואל [סמי]
 רם [גרוסגליק] יצחק
 שחל [ליבל] חיים

שיוביץ פסיה [פסקה]
 שמגר [שטינברג] מאיר
 שפר אליעזר [הפולני]
 שרון [שטריקמן] נתן [שטריקין]
 תדמור נפתלי [קופיש]
 יחיאל ??

מעבר והצטרפות למעוז חיים לאחר חיפוש הנשק ברמת הכובש – נובמבר 1943:

אבינועם [הימלפרב] יונה
 ידידיה אהרון
 כהן אברהם [אמקה]
 קוצר [קוצ'ינסקי] עוזי
 שטולצברג אהרון
 שפרינצק אהרון-דוד

המקור למידע הוא בעיקר יהודה בן-צור אשר משמר את רוח המחלקה ואת המידע אודותיה.

